

A vihar 1954. szeptember 23.

(A „mesélő és receptadó”: Pogácsás György)

Pedig olyan szép napnak indult. Vassné Marika elhatározta, hogy kimegy Pogácsásék tanyájára a Zajgatóba, mert szeretne kicsit beszélgetni, emberek között lenni. Szépen felöltözött, még nyakláncot is tett a nyakába, s így indult el látogatóba. Tucatnyian gyűltek össze, kicsit *megtanyáztak*, ahogy mifelénk mondani szokás. Meleg, szinte fűledt kora őszi délután volt, de volt valami baljós rezgés is a levegőben. Messze, Fehértó felől fekete fellegek gyülekeztek az égálgán, időnként felfelmordulva, egymásra acsarkodva, mintha birokra keltek volna a felhőóriások. Az udvaron idegesen szaladgáltak a tyúkok, a legyek egyre szemtelenebbül csipdesték a teheneket, amik keserves bögéssel adták a világ tudtára nem tetszésüket, a tornácban egy cirmos épp mosakodni kezdett.

- Na, *mán* csak vihar lesz *ebből*, haza megyek!- mondta Palincza György, és elindult a saját tanyája felé a friss szántás *sorja* között. Még haza sem ért, mikor egy hatalmas villám hasított ketté az égboltot a feje fölött és azonnal csattant is akkorát, hogy ijedtében megpördült, s látta, hogy a Pogácsásék tanyájába csapott le éppen, ahonnan ő nemrég elindult és ahol pár perce még szívélyesen marasztalta a házigazda.

A kis Pogácsás Gyurika, aki akkor kilenc éves volt, apró békákat gyűjtött a vasút melletti árok partján, mikor meglepte az eső. Gyorsan megiramodott a ház felé, vele ment a kis pulija is, ami nagyon félt a dörgéstől. Nyűszítve fúrta be magát az egyik ágy alá. Amint a nyíló ajtón besurrant. Apja az ajtóban állt, nekik nyitott ajtót, de hirtelen egy lökést érzett, meg egy fülsiketítő dörrenést, s a villám szelétől megcsapva repült az ágyig. Apja szó nélkül a földre rogyott és mindenki eszméletét vesztette, aki csak bent tartózkodott a házban.

A villám a kéményen keresztül cikázva meggyújtotta a nádtetőt. A kísérteties csend-

ben csak az eső kopogása és a száraz nád égő, sercegése hallatszott. Az idő hirtelen megállt.

Gyurika halálra rémülve, de valahogy ki tudott mászni az ágy mögül, őt nem érte a sújtás, kiszaladt házból, s ahogy csak tudott, bukdácsolva, néha-néha térdre rogyva, próbált futni a Palincza tanya felé. Oda is bekéredzkedett jó néhány pásztor és napszámos, akik a környező földeken dolgoztak. Azok is kiszaladtak a cserdülést hallva és a férfinép azon nyomban megiramodott Palincza gazda után. Szegény Gyurika alig tudott megszólalni és elmondani mi is történt, de nem is kellett a sok beszéd. Értette azt mindegyikük, nagy baj van, segítség kell.

Másik irányból is jött segítség. A Kövesdi tanyából, úgy húzgálták ki a sebesült, eszméletlen embereket, összesen tizennégyet az égő házból. Szakadt az eső, de az égett ruha és bőr szaga átjárta az orrukat. Csorgott az eső róluk, és a könny a szemükből. Az idő, ha tétovázva is, de újra elindult. Elindult vele az élet is. De nem volt ilyen szerencsés mindegyikük! A tanyagazda Pogácsás György és kedves, szép látogatója, a jó lelkű ifiasszony, Vassné Marika szeme nem nyílt ki többé erre a világra, nekik megállt az idő folyása örökre. Azt mondták, akik ott voltak, hogy a gazda derékszíjának fémcsatja, Marikának pedig a szép nyaklánc okozta a vesztét. A nyaklánc beleégett a bőrébe. És még volt egy kis szőrös kupac az ágy alatt, ami szeretett kis gazdája felé csapó villámot fogta fel kis testével – a pulikutya sem mozdult többé. Kicsiny lelke csaholva iramodott a szivárvány felé.

Az eső csak hullott s vele hulltak a könnyek is. S nem csak ház és élet veszett oda, de egy anya, egy apa és velük a szerető remény is. Két családnai gyerek jutott árvaságra, s ami maradt, az a füst, a sár, a könny és a tova ballagó idő.

Ilyen történet után nehéz szavakat találni,

pláne evésről beszélni, de Gyuri bátyám még is csak azt mondja, hogy ami rég volt, elmúlt. Édesanyja főztjének íze, ma is ott van a szájában, amit néhai édesapja is nagyon szeretett. Kedvence a savanyú krumplileves. Hát legyen!

Savanyú krumplileves (4 személyre)

- 5-6 db burgonya kockára vágva
- 1 szál füstölt kolbász felkarikázva, vagy 8 kisebb darabra vágva
- 4-8 tojás (mindenkinek jusson 1-2 db)
- 3-4 dl házi zsíros tej, vagy tejföl
- olaj, 2-3 evőkanál liszt, a rántáshoz
- Só, cukor, ecet, babérlevél

Láttam már néhány háznál: (pici fej hagyva egészben hagyva belefőzve, az ízéért).

A burgonyát felteesszük főni annyi vízben, kb.: ami 2-3 ujjnyira ellepi, babérlevelet adunk hozzá. Félfővésnél a kolbász is belekerülhet. Külön csinálunk egy fehér rántást, a főző lével felengedjük, majd rátesszük a krumplilevesre és felöntjük tejjel vagy tejföllel. Nagyon óvatosan a tojásokat is beleütjük, hogy egészben maradjanak. Ha kész, picit hűtjük, és csak ezután ízesítjük cukorral, sóval, ecettel.

Szabó Mariann

Hajdú Hagományok Nyomában, avagy a Hajdúdorogi Ízlelő másodszer

A kissé hideg és nyirkos őszi idő előbb köszöntött be, mint gondoltuk, de ez nem szegte kedvét szeptember 17-én a hajdúdorogi strandra látogatóknak. Egy kicsit több mint 5 km-es biciklis programmal indult a nap, és közel száz fő kerekedett együtt a reggeli órákban. Harmincöt főzőpavilon telt meg lelkes csapatokkal és finom illatokkal. Csodásan feldíszített főzősátrak, remek étkek, érdekes szórakozás. A zsűrinek ismét nehéz dolga volt. Varga Izabella művésznő, Baráth Lajosné Juditka ízőrő lovag és városunk polgármestere, Horváth

Zoltán lelkiismeretesen ízelt és pontozott. Három helyezés és két különdíj került kiosztásra. Aki épp nem az üstöknél munkálko-

dott, az figyelemmel kísérelhette a nagyszínpad fellépőit, melyen az alkalomhoz illő produkciókkal mutatták meg magukat a vá-

ros önszerveződő közösségei és a Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola diákjai. Remek hagyományörző programokba is belekóstolhattak a kiérkezők: táncház, íjászkodás, kézműveskedés, solymász bemutatkozó és a kicsiknek a népi játékok adtak szórakozási lehetőséget. Sajnos a nap fénypontját mondhatni elmosta az eső. A Neoton Família művészei látva lelkes és zömében esőkabátos közönségüket, a kedvezőtlen időjárás ellenére is megörvendeztette a rajongókat a már jól ismert dalokkal,